

Datganiad i'r wasg
25 Gorffennaf 2022

Yr actores Frances Barber yn adrodd hanes tecstilau yn Wolverhampton wrth i brofiad adrodd straeon ymgolli arloesol ledled y DU gyrraedd y ddinas

Mae'r actores Frances Barber, a enwebwyd am wobwr Wulfrunian ac Olivier, yn lleisio llwybr realiti estynedig drwy'r ddinas sy'n edrych yn ôl dros y rhan a chwaraeodd Wolverhampton yn y diwydiant tecstilau a ffasiwn, o waith tecstilau Courthaulds i siop adrannol Beatties a chanol y ddinas yn y 1960au. Mae'r straeon sy'n cael eu cynnwys ar y llwybr ymhlith cannoedd sy'n cael eu hadrodd trwy dechnolegau amlgyfrwng arloesol fel rhan o'r profiad adrodd straeon ymgolli mwyaf y DU, StoryTrails, dros yr haf.

Mae StoryTrails, sy'n rhan o UNBOXED: Creadigrwydd yn y DU, yn cynnwys profiadau digidol sy'n caniatáu i drigolion gael profiad gwbl newydd o Wolverhampton drwy realiti estynedig (AR), a realiti rhithwir (VR) a map ymgolli o'r ddinas. Ar 6 a 7 Awst, bydd gweithgareddau wedi'u canoli o amgylch Llyfrgell Wolverhampton ac ar strydoedd Wolverhampton ei hun. Mae'r ddinas yn un o 15 lleoliad ledled y DU y mae StoryTrails yn ymweld â nhw dros yr haf, o Fryste i Dundee.

Mae'r llwybr realiti estynedig trwy Wolverhampton, y ceir mynediad iddo drwy ddyfeisiadau symudol, yn arwain pobl o lawr ffatri gwaith tecstilau Courtaulds, cyflogwr mawr o 1926 i 1970 y bu ei simneiau ffatri yn flaenllaw ar nenlinell y ddinas, i hudoliaeth yr ystafell bowdwr pinc yn siop adrannol Beatties a oedd yn rhan o brofiad siopa yn Wolverhampton o 1877 tan iddi gau yn 2019; yn ogystal â chynnig blas ar edrych ar ffenestri siopau yn y 1960au a fyddai'n cynnwys ffrogiau beiddgar a 'hotpants'.

Crëwyd y llwybrau drwy ddefnyddio ffilmiau'r BBC a Sefydliad Ffilm Prydain ac archif lleol i gyflwyno ffenestr i'r gorffennol. Gall ymwelwyr fenthyg dyfeisiau o'r llyfrgell a dilyn llwybrau realiti estynedig tywysedig drwy gydol y digwyddiad deuddydd yn ogystal â dilyn y llwybr yn annibynnol drwy lawrlwytho ap StoryTrails ar eu dyfeisiau eu hunain.

Tu mewn i'r llyfrgell, mae map ymgolli Wolverhampton yn datgelu deg stori am bobl leol a thirnodau cyfarwydd, megis y cerflun 'The Man on the Horse' - sy'n portreadu'r Tywysog Albert, a ddadorchuddiwyd gan y Frenhines Victoria ei hun - a Major's Fish and Chip Shop - sefydliad coginiol a sefydlwyd ym 1975. Cafodd y map 3D ei greu gan Grace Gelder drwy broses o sganio pobl ac adeiladau. Chwaraeir y ffilmiau 15 munud ar ddolen drwy gydol y dydd ac mae modd gwyllo 20 stori arall ar iPads yn y llyfrgell.

Mae Grace a Sian Macfarlane, a greodd y llwybr, yn ddau o 50 o bobl greadigol lleol a rhai sy'n dod i'r amlwg o bob cwr o'r DU a ddewiswyd i gymryd rhan yn natblygiad StoryTrails ac elwa ar gyfleoedd hyfforddi arbenigol a mentora gan StoryFutures Academy, y Ganolfan Genedlaethol ar gyfer Adrodd Straeon Ymgolli, y tîm y tu ôl i StoryTrails. Mae Academi StoryFutures yn cael ei rhedeg gan Royal Holloway, Prifysgol Llundain a'r Ysgol Ffilm a Theledu Genedlaethol (NFTS).

Dywedodd Grace: "Mae wedi cymryd misoedd o waith i gyrraedd y pwynt yma, ac ni allwn gredu ein bod

o'r diwedd yn cael ei rannu gyda phawb. Mae wedi bod yn brosiect gan Wolverhampton, i Wolverhampton, wedi'i greu yn Wolverhampton yn wir. Rydym ni wedi dod o hyd i straeon anhygoel am gymeriadau lleol pwerus sy'n haeddu cael eu hadrodd. Rydym wedi gweithio'n agos gydag archifau'r BFI a'r BBC i helpu ni i adrodd y straeon hynny ac rydym yn defnyddio technolegau newydd fel AR i ddod â nhw'n fyw mewn ffordd sy'n eu gwneud yn hygyrch i bawb. Os nad oes gennych chi ffôn clyfar gallwch fenthyg un ar y diwrnod - dewch draw i'r llyfrgell ar 6 a 7 Awst a byddwch chi'n gallu rhoi cynnig arni, y cyfan am ddim."

Mae teithio trwy amser yn parhau y tu mewn i'r llyfrgell dros ddau ddiwrnod y digwyddiad byw, pan fydd ymwelwyr yn mynd i mewn i fydoedd a grëwyd yn ddigidol gan ddefnyddio clustffonau realiti rithwir (VR). Gallant ddisgwyl gweld eu hunain mewn esgidiau merch wrthryfelgar yn ei harddegau wrth iddi ddarganfod gorffennol pync ei mam; cymryd rhan mewn un o'r lluo o bartïon gwyllt De Asiaidd yn ystod y dydd a gynhaliwyd ledled y DU yn y 1980au a'r 1990au; a chlywed sut beth yr oedd cenedlaethau cynharach yn dychmygu y byddai bywyd heddiw. Mae'r holl straeon sydd ar y clustffonau VR ar gael ym mhob lleoliad ar daith StoryTrails UK.

Mae'r hanesydd a'r cyflwynydd teledu David Olusoga, sy'n gyfarwydd i wylwyr *A House in Time* y BBC, yn lleisio profiad AR arall sy'n gwahodd ymwelwyr i droi deial ar radio enfawr rithwir a theithio'n ôl mewn amser. O Beatlemania a throwsusau fflêr a steil gwalltau'r chwedegau afieithus, i ddawnsio i ddiwedd y mileniwm mewn topiau byr a threinyrs, bydd cynulleidfaoedd yn mwynhau hanes cryno o'r DU drwy'r degawdau.

Arweinir y prosiect arloesol hwn gan Academi StoryFutures, y Ganolfan Genedlaethol ar gyfer Adrodd Straeon Ymgolli. Fe'i datblygwyd gan dimau o dechnolegwyr a phobl greadigol blaenllaw, a ddaeth ynghyd ar gyfer UNBOXED: Creadigrwydd yn y DU, dathliad o greadigrwydd ledled y DU yn 2022, gan gynnwys arloeswyr animeiddio ymgolli, ISO Design a Nexus Studios, a'r cwmni y tu ôl i Pokémon GO, Niantic. Mae'n dod yn fyw yn rhwydwaith cenedlaethol yr Asiantaeth Ddarllen o lyfrgelloedd a gan arbenigwyr creu digwyddiadau, ProduceUK.

Dywedodd yr Athro James Bennett, Cyfarwyddwr StoryFutures a StoryTrails: "Mae hyn yn ymwneud â chael pobl i deimlo'n gyffrous ynghylch lle maen nhw'n byw – gan eu helpu i gysylltu â straeon am eu trefi a'u dinasoedd o'r gorffennol a'r presennol drwy lens newydd. Gall technolegau newydd fel AR a VR helpu i adeiladu'r cysylltiadau hyn ac ail-danio angerdd pobl am y gorffennol. Mae'r technolegau hyn i bawb – rydym eisiau dod o hyd i ffyrdd o ymgysylltu â phobl o bob cenedlaeth a sbarduno dathliad gwirioneddol ym mhob un o'n lleoliadau anhygoel."

Dywedodd Martin Green CBE, Prif Swyddog UNBOXED: Creadigrwydd yn y DU: "Mae StoryTrails yn un o ddeg prosiect arloesol UNBOXED sy'n cael eu cynnal yn 2022 sy'n dangos pŵer cydweithio creadigol ar draws gwyddoniaeth, technoleg a'r celfyddydau i greu profiadau cyhoeddus eithriadol na welwyd erioed o'r blaen. Mae StoryTrails yn defnyddio technoleg arloesol i gynnig cyfle i bobl glywed am y lleoedd y maen nhw'n byw - straeon unigolion a chymunedau - mewn ffordd hollol newydd."

Mae taith 15 lleoliad StoryTrails yn y DU yn rhedeg o 1 Gorffennaf i 18 Medi 2022 ac yn cloi gyda ffilm newydd a gyflwynir gan David Olusoga a fydd ar y sgrin yn sinemâu'r DU a BBC iPlayer. Bydd ap StoryTrails, llwybrau stori realiti estynedig a mapiau ymgolli ar gael drwy gydol 2022. Mae Her Ddarllen yr Haf flynyddol yr Asiantaeth Ddarllen, ar gyfer plant 4 i 11 oed, yn dilyn thema StoryTrails.

Mae UNBOXED: Creadigrwydd yn y DU yn cael ei ariannu a'i gefnogi gan bedair llywodraeth y DU, a chaiff ei gomisiynu a'i gyflwyno mewn partneriaeth â Chyngor Dinas Belfast, Cymru Greadigol ac EventScotland.

StoryTrails Wolverhampton

6 Awst, 10-6pm a 7 Awst, 11-5pm

Llyfrgell Ganolog Wolverhampton, Snow Hill, Wolverhampton WV1 3AX

Bydd ap StoryTrails yn cael ei lansio ar yr [App Store](#) a [Google Play](#) i gyd-fynd â'r digwyddiad.

story-trails.com

Facebook ac Instagram @StoryTrailsProject. Twitter @StoryFuturesA

-Diwedd-

Ymholiadau gan y cyfryngau StoryTrails:

Truda Spruyt, Rheolwr Gyfarwyddwr, Four

storytrails@fourcommunications.com

07740 725206

Sara Parsons, Rheolwr Cysylltiadau Cyhoeddus a'r Cyfryngau ar gyfer StoryTrails, Royal Holloway, Prifysgol Llundain

sara.parsons@royalholloway.ac.uk

07467 858672

Ymholiadau gan y cyfryngau UNBOXED: Creadigrwydd yn y DU:

Jeanette Ward, Pennaeth Cysylltiadau â'r Cyfryngau, UNBOXED: Creadigrwydd yn y DU

Jeanette.ward@unboxed2022.uk

07729 930 812

Taith Fyw StoryTrails

Cynhelir digwyddiadau StoryTrails dros ddeuddydd mewn lleoliadau o amgylch llyfrgelloedd mewn 15 tref ledled y DU am ddim:

- Omagh, 1 – 2 Gorffennaf: Llyfrgell Omagh, 1 Spillars Place, Irishtown Road, Omagh BT78 1HL.
- Dundee, 7 – 8 Gorffennaf: Llyfrgell Ganolog Dundee, Wellgate, Dundee DD1 1DB
- Dumfries, 12 – 13 Gorffennaf: Llyfrgell Ewart, Catherine Street, Dumfries DG1 1JA
- Blackpool, 16 – 17 Gorffennaf: Llyfrgell Ganolog Blackpool, Queen Street, Blackpool FY1 1PX
- Bradford, 22 – 23 Gorffennaf: Llyfrgell y Ddinas Bradford, Centenary Square, 9 Aldermanbury, Bradford BD1 1SD
- Sheffield, 27 – 28 Gorffennaf: Llyfrgell Ganolog Sheffield, Surrey Street, Canol Dinas Sheffield, Sheffield S1 1XZ
- Lincoln, 30 – 31 Gorffennaf: Llyfrgell Ganolog Lincoln, Free School Lane, Lincoln LN2 1EZ
- Wolverhampton, 6 – 7 Awst: Llyfrgell Ganolog Wolverhampton, Snow Hill, Wolverhampton WV1 3AX
- Abertawe, 10 – 11 Awst: Llyfrgell Ganolog Abertawe, Heol Ystumllwynarth, Ardal Forwrol, Abertawe SA1 3SN
- Casnewydd, 13 – 14 Awst: Llyfrgell Ganolog Casnewydd, Uned 12, Canolfan Kingsway, Sgwâr John Frost, Casnewydd NP20 1PA
- Bryste, 20 – 21 Awst: Llyfrgell Ganolog Bryste, College Green, Bryste BS1 5TL
- Swindon, 27 – 28 Awst: Y Llyfrgell Ganolog Swindon, Regent Circus, Swindon SN1 1QG
- Slough, 3 – 4 Medi: Library @ The Curve, William Street, Slough SL1 1XY
- Bwrdeistref Lambeth yn Llundain, 10 – 11 Medi: Llyfrgell Brixton, Brixton Oval, Llundain SW2 1JQ
- Bwrdeistref Lewisham yn Llundain, 17 – 18 Medi: Llyfrgell Catford, 23-2 Winslade Way, Catford SE6 4 JU

UNBOXED: Creadigrwydd yn y DU

DU gyfan, 1 Mawrth – 2 Hydref 2022

Unboxed2022.uk

Nodiadau i Olygyddion

Ynglŷn â StoryTrails

Mae StoryTrails yn brofiad adrodd straeon ymgolli unigryw, lle mae straeon cudd o'r gorffennol yn dod yn fyw drwy hud y rhyngwrwd 3D gan ddefnyddio realiti estynedig a rhithwir i ail-lunio manau cyhoeddus mewn trefi a dinasoedd ledled y DU.

Bydd cynulleidfaoedd yn teithio trwy amser drwy ryfeddod technolegau newydd i weld hanesion lleol cudd lle y gwnaethon nhw ddigwydd. Mae StoryTrails yn cael ei arwain gan Academi StoryFutures sy'n cael ei rhedeg gan Royal Holloway, Prifysgol

Llundain a'r Ysgol Ffilm a Theledu Genedlaethol (NFTS).

Mae StoryTrails yn un o 10 prosiect a gomisiynwyd ar gyfer UNBOXED: Creadigrwydd yn y DU, dathliad arloesol ledled y DU o greadigrwydd yn 2022 a fydd yn dod â phobl at ei gilydd ac yn cyrraedd miliynau drwy osodiadau ymgolli ar raddfa fawr a phrofiadau digidol sydd ar gael yn fyd-eang ac am ddim yn arddangosfa fwyaf uchelgeisiol y DU o gydweithredu creadigol. Bydd StoryTrails yn gorffen gyda ffilm wedi'i chomisiynu'n arbennig gan David Olusoga a fydd yn cael ei dangos mewn sinemâu ledled y DU ac ar gael i gynulleidfaoedd ar BBC iPlayer.

Cyflwynir StoryTrails mewn partneriaeth â Sefydliad Ffilm Prydain (BFI), y darlledwr a'r gwneuthurwr ffilmiau, David Olusoga, y BBC, Uplands Television, ac arbenigwyr ymgolli blaenllaw ISO Design a Nexus Studios. Bydd yn defnyddio technoleg arloesol gan Niantic, gwneuthurwyr Pokémon Go, a bydd yn dod yn fyw yn rhwydwaith cenedlaethol llyfrgelloedd yr Asiantaeth Ddarllen o lyfrgelloedd a gan arbenigwyr creu digwyddiadau ProduceUK.

Mae StoryTrails yn rhedeg tan 18 Medi 2022. Am ragor o fanylion ewch i story-trails.com

Ynglŷn ag Academi StoryFutures - storyfutures.com/academy

Academi StoryFutures yw Canolfan Genedlaethol y DU ar gyfer Adrodd Straeon Ymgolli, sy'n cael ei rhedeg gan Royal Holloway, Prifysgol Llundain a'r Ysgol Ffilm a Theledu Genedlaethol (NFTS). Wedi'i ariannu gan Gyngor Ymchwil y Celfyddydau a'r Dyniaethau, sy'n rhan o Ymchwil ac Arloesedd y DU, mae'r Academi yn datblygu rhaglenni hyfforddi ac ymchwil creadigol arloesol, i sicrhau mai gweithlu creadigol y DU yw'r mwyaf medrus yn y byd o ran defnyddio technoleg gynhyrchu rithwir, estynedig ac amser real ar gyfer adrodd straeon ymgolli.

Hyd yma, mae cyn-fyfyrwyr labordai'r Academi StoryFutures wedi cynnwys y cyfarwyddwr Asif Kapadia, sydd wedi ennill Oscar a BAFTA, Goruchwyliwr VFX Paul Franklin sydd wedi ennill Oscar, a'r artist cysyniadol Gillian Wearing OBE sydd wedi ennill Gwobr Turner.

Gyda'n partneriaid, buddsoddwyd dros £1m mewn cynyrchiadau ymgolli yn y DU, ar draws cyd-gynyrchiadau gyda BBC3, a chyllid datblygu Production Booster a Kickstart. Y rhaglen ddogfen VR arobryn Common Ground oedd y cyd-gynhyrchiad cyntaf a ariannwyd erioed, a gafodd ei dangos am y tro cyntaf yng Ngŵyl Ffilm Tribeca ar ddechrau 2019. Dangoswyd Violence, cydweithrediad artistig rhwng y cyfarwyddwr ffilm Shola Amoo (The Last Tree) a'r cynhyrhydd Eleanor Whitley (Marshmallow Laser Feast), am y tro cyntaf yn y byd yng Ngŵyl Ffilm Tribeca, fel rhan o'r Cannes XR Virtual yn y Marché du film de Cannes, ym mis Mehefin 2020. Dangoswyd Laika, a gomisiynwyd gan StoryFutures Academy ac a gyfarwyddwyd gan Asif Kapadia, sydd wedi ennill Gwobr BAFTA a'r Academi, am y tro cyntaf yn y byd drwy VR yng Ngŵyl Ffilm BFI Llundain 2021 fel rhan o'u rhaglen Expanded.

Ynglŷn â Royal Holloway, Prifysgol Llundain – royalholloway.ac.uk

Mae Royal Holloway, Prifysgol Llundain, ymysg y 25 o brifysgolion gorau yn y DU. Drwy ymchwil o'r radd flaenaf sy'n ehangu meddyliau ac yn newid bywydau, ymroddiad ein hathrawon ac ymdeimlad profiad y Royal Holloway, mae ein cymuned ni yn un sy'n ysbrydoli unigolion i lwyddo'n academaidd, yn gymdeithasol ac yn bersonol.

Sylfaenwyd y brifysgol gan ddau ddiwygiwr cymdeithasol a arloesodd y ddelfryd o addysg a gwybodaeth i bawb a allai elwa arni. Mae eu gweledigaeth yn parhau hyd heddiw. Fel un o brifysgolion ymchwil-ddwys blaenllaw y DU rydym yn gartref i rai o awdurdodau mwyaf blaenllaw y byd yn y gwyddorau, y celfyddydau, busnes, economeg a'r gyfraith. Rydym yn cael ein cryfhau gan amrywiaeth, ac yn croesawu myfyrwyr ac academyddion sy'n teithio o bob cwr o'r byd i astudio a gweithio yma, gan sicrhau persbectif rhyngwladol ac amlddiwylliannol o fewn campws agos a hanesyddol.

Ynglŷn ag UNBOXED: Creadigrwydd - unboxed2022.uk

Mae Unboxed: Creadigrwydd yn dathliad o greadigrwydd sy'n digwydd ledled y DU yn 2022, gyda'r nod o gyrraedd miliynau a dod â phobl at ei gilydd. Mae'n cynnwys digwyddiadau, gosodiadau a phrofiadau digidol ar raddfa fawr am ddim sydd ar gael yn fyd-eang, yn arddangosfa fwyaf uchelgeisiol y DU o gydweithredu creadigol. Wedi'i gynhyrchu gan rai o'r meddyliau mwyaf disglair ym maes gwyddoniaeth, technoleg, peirianneg, y celfyddydau a mathemateg, mae UNBOXED yn cynnwys deg prosiect creadigol aml-safle a digidol mawr sy'n rhannu syniadau a phosibiliadau newydd ar gyfer y dyfodol. Cynhelir digwyddiadau a gweithgareddau rhwng 1 Mawrth a 2 Hydref 2022 – o Ynysoedd Allanol Heledd i Luton ac o Omagh i Abertawe, ac ar draws cyfryngau traddodiadol ac ar-lein. Mae UNBOXED: Creadigrwydd yn y DU yn cael ei ariannu a'i gefnogi gan bedair llywodraeth y DU ac mae'n cael ei gomisiynu a'i gyflwyno mewn partneriaeth â Chyngor Dinas Belfast, Cymru Greadigol ac EventScotland

StoryFutures Academy is a partnership with

Arts and Humanities Research Council

INDUSTRIAL STRATEGY

StoryTrails is delivered by StoryFutures Academy, in partnership with

nexus studios

NIANTIC

StoryTrails is commissioned by UNBOXED which is funded by

UNBOXED is delivered in partnership with

